

stb. egyletek, amennyiben céljuk nem pénzbeli nyereségre van irányozva, a közhatalóságokhoz és hivatalokhoz intézendő beadványaikra és irataikra nézve, a peres eljárás kivételével, bélyegmentesek.

A jogszabály idézett szövegéből kitűnik, hogy a törvényhozó az említett „egyletek” személyes illetékmentességét a peres eljárás kivételével minden egyéb hatósági eljárásra megállapította, tehát a polgári bíróságok hatáskörébe utalt, de nem peres eljárásokra is.

Az örökösödési eljárás szintén a perenkívüli eljárások közé tartozik, mert abban a polgári bíróság csak jogrendező tevékenységet fejt ki, az annak rendjén felmerült jogi viták eldöntésére azonban nincs hatásköre s ha ilyen vita támad az örökösödési eljárás során, annak ledöntése végett a feleket perre utasítja.

A panaszost, mint olyan egyletet, melynek célja nincs pénzbeli nyereségre irányozva, az előrebocsátottak következményeként az örökösödési eljárásban a már idézett jogszabály szerinti személyes illetékmentesség megilleti.

Ezért és arra tekintettel, hogy a tárgyiratokban nincs adat a lerótt illeték összegére — a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

Az előzetes befizetés alá eső illetékre nézve a késedelmi kamatfizetési kötelezettség az illeték előzetes befizetésére megszabott határidővel veszi kezdetét. (Közigazgatási Bíróság 8.618/1930. P. sz.) Az 1920:XXXIV. t.-c. 50. §. (1) bekezdésében foglalt jogszabály szerint, ha a fél illetéktartozását a megállapított határidőben meg nem fizeti, a határidő utolsó napjától a befizetés napjáig késedelmi kamatot köteles fizetni. A késedelmi kamat mértékét az 1924:IV. t.-c. 2. §-ának kiegészítő részeként a törvényhez csatolt a) melléklet B. I pontjában foglalt törvényes felhatalmazás alapján kibocsátott 1924. évi 5001. P. M. sz. rendelet 20. §. (1) bekezdése 12%-ban állapította meg.

Az előrebocsátott törvényes rendelkezések alkalmazása szempontjából a most felülvizsgált ügyben azt a kérdést kell eldönteni, hogy az illeték fizetési határidejének melyik időpontot kell tekinteni, az 1920:XXXIV. t.-c. 48. §. (1) bekezdésének meghatározott, vagy pedig az 1923:XXXII. t.-c. 8. §. c) pontjában a szerződésben kitüntetett vételár után járó vagyonátruházási illeték előzetes befizetésére megszabott határidőt.

A m. kir. közigazgatási bíróság az előzetes befizetés alá eső illetékre nézve az utóbb idézett törvényhelyben foglalt határidőt állapítja meg a befizetés határidejéül.

Ez a törvényes rendelkezés ugyanis a szerződésben kitüntetett vételár után járó illeték befizetését a jogügylet bejelentésére kitézített határidőn belül az ennek fizetésére kötelezett fél feltétlen köteleességévé teszi. Ennek a rendelkezésnek pedig az az okszerű következménye, hogy a köteleesség elmulasztása a mulasztáshoz kapcsolt tör-

vényes következményeket vonja maga után, vagyis a késedelmi kamatok fizetésének kötelezettségét a fizetési határidő lejárta után.

Az 1920: XXXIV. t.-c. 48. §. (1) bekezdésében és az 1923: XXXII. t.-c. 8. §. c) pontjában foglalt rendelkezések egymással nem ellentétesek. Az utóbbi a szerződés adatai szerint feltétlenül járó illeték haladéktalan befizetését biztosítja. Az első intézkedés pedig a szabályszerűen kiszabott illeték befizetéséről intézkedik, s a gyakorlatban akkor nyer alkalmazást, ha a kiszabás alapja nem a szerződés szerinti vételár vagy érték, hanem ezeknél nagyobb összeg. Ebben az esetben a befizetési határidő s az annak elmulasztásával kapcsolatos kamatfizetési kötelezettség csak a szerződési vételárat (vagy értéket) meghaladó érték után kiszabott illeték összegét után jár.

Ezért s egyebekben a m. kir. pénzügyigazgatóság megtámadott határozatában kifejtett okoknál fogva a panasznak nem lehetett helyet adni.

Kényszeregyességi eljárásban adós és kezes kezességi nyilatkozata, hitelező elfogadási nyilatkozata nélkül, nem esik a kezességekre megállapított illeték alá. (Közigazgatási Bíróság 1.288/1930. P. sz.)
Illetékezés tárgyát a Sch. M. által 1926. február 17-én kiállított kezességi nyilatkozat képezte,

amelyben az azt kiállító az iránt tesz nyilatkozatot, hogy a M. és Sch. k.-i. cég ellen folyamatban lévő kényszeregyességi ügyben, az eljárás folyamán bejelentett és valódinak elismert követelések, adósok és hitelezők által megállapított egyességi kvótájának megfizetésére, hitelezőkkel szemben, kezességet vállal és amennyiben az adósok a fizetési kötelességüknek eleget nem tennének, úgy kötelezi magát, hogy az esedékessé vált tartozást megfizeti.

Azonban abból a körülményből, hogy a M. és Sch. cég ellen a ny. i. törvényszéknél Ke. 54/1926. sz. a. folytatott kényszeregyességi eljárás iratai közt 37. alszám alatt levő jegyzőkönyvből megállapíthatólag az első tárgyalást éppen 1926. február 18-án — tehát az illetékezés alá vont kezességi nyilatkozat kiállítása utáni napon — tartották,

s hogy ezen a tárgyaláson az adósok tekintettel arra, hogy az egyesség létrejöttéhez már csak csekély áldozatra van szükségük, a tárgyalás elhalasztását kérték;

s végre, hogy az ezután 1926. március 11-én megtartott tárgyaláson más személyek által kiállított kezességi nyilatkozatot csatoltak be, s a Ke. 54/1926/42. sz. alatti végzésből kitétszőleg hitelezők ezt a kezességi nyilatkozatot fogadták el és annak alapján jött létre az egyesség;

a kir. közigazgatási bíróság valónak fogadja el panaszosoknak azt az előadását, hogy a Sch. M. által kiállított s most illetékezés alá vett kezességi nyilatkozatot a hitelezők nem fogadták el.

Mintthogy pedig a magánjog szabályai szerint a kezességi szer-